

M. T. MIRAKMALOV
SH. M. SHARIPOV
M. M. AVEZOV
M. T. HOJIYEVA

Geografiya

UO'K 51(075.3)

KBK 51ya71

J 87

Tuzuvchilar:

M. T. MIRAKMALOV, SH. M. SHARIPOV, M. M. AVEZOV, M. T. HOJIYEVA

Taqrizchilar:

V. A. Rafiqov — O'zbekiston Fanlar akademiyasi Seysmologiya instituti direktori,
geografiya fanlari doktori (DSc)

N. R. Alimqulov — Nizomiy nomidagi TDPU Geografiya kafedrasida dotsenti,
geografiya fanlari nomzodi;

R. A. Ibragimova — Mirzo Ulug'bek nomidagi O'zMU Tabiiy geografiya kafedrasida
dotsenti, geografiya fanlari nomzodi;

Sh. Usmanov — Farg'ona viloyati Farg'ona shahri 2-IDUM oliy toifali geografiya fani
o'qituvchisi;

D. K. Oxunjonova — Toshkent shahri Olmazor tumani 278-maktab geografiya fani
o'qituvchisi.

Xaritalar geografiya fanlari nomzodi, dotsent **A. Ibraimova** tahriri ostida berildi.

Geografiya [Matn]: 7-sinf uchun darslik / M. Mirakmalov [va boshq.]. — Toshkent:
Respublika ta'lim markazi, 2022. — 176 b.

ISBN 978-9943-0000-0-0

SHARTLI BELGILAR:

— kalit so'zlar

— bu qiziq!

— Bilimlarni faollashtiramiz

— savol va topshiriqlar

Respublika maqsadli kitob jamg'armasi mablag'lari hisobidan chop etildi.
Original maket va dizayn konsepsiyasi Respublika ta'lim markazi tomonidan ishlandi

Mundarija

SO‘ZBOSHI	5
I BOB. KIRISH	6
1.1. Geografiya fani haqida tushuncha	6
1.2. Geografik kashfiyotlar va hozirgi zamon geografiyasi.....	8
II BOB. GEOGRAFIK XARITALAR	11
2.1. Geografik xaritalar	11
2.2. Geografik koordinatalar.....	14
2.3. Masshtab	16
2.4. Amaliy mashg‘ulot	18
III BOB. GEOGRAFIK QOBIQ	19
3.1. Geografik qobiqning chegaralari, xususiyatlari.....	19
3.2. Geografik qobiqning rivojlanish bosqichlari	21
3.3. Litosfera va uning harakatlari.....	24
3.4. Yerning iqlim mintaqalari	28
3.5. Landshaftlar	31
3.6. Yer yuzi aholisi va uning tabiatga ta’siri	34
IV BOB. DUNYO OKEANI.....	36
4.1. Dunyo okeani va uning qismlari	36
4.2. Dunyo okeani tubining geologik tuzilishi va relyefi.....	40
4.3. Okean suvining xususiyatlari.....	42
4.4. Okean boyliklari va ulardan foydalanish	45
4.5. Umumlashtiruvchi dars	47
V BOB. MATERIKLAR VA OKEANLAR TABIATI	49
Afrika materigi.....	49
5.1. Geografik o‘rni va o‘rganilishi.....	49
5.2. Geologik tuzilishi, relyefi va foydali qazilmalari	52
5.3. Materik iqlimining xususiyatlari. Iqlim mintaqalari	55
5.4. Afrika materigining ichki suvlari.....	58
5.5. Amaliy mashg‘ulot	61
5.6. Materikning tabiat zonalari	62
5.7. Tabiiy geografik o‘lkalari. Materik tabiatiga insonning ta’siri	66
5.8. Atlantika okeani	69
5.9. Hind okeani	72
5.10. Amaliy mashg‘ulot	74
5.11. Umumlashtiruvchi dars	76
Avstraliya materigi.....	78
5.12. Geografik o‘rni, o‘rganilishi, geologik tuzilishi, foydali qazilmalari va relyefi.....	78
5.13. Iqlimi, ichki suvlari va tabiat zonalari	81
5.14. Materik aholisi va uning tabiatga ta’siri	85
5.15. Umumlashtiruvchi dars	87
5.16. Tinch okean.....	89
5.17. Okeaniya.....	92
5.18. Amaliy mashg‘ulot	95
Antarktida materigi	96
5.19. Geografik o‘rni, o‘rganilishi, geologik tuzilishi, foydali qazilmalari, relyefi	96

5.20. Iqlimi va organik dunyosi	100
Janubiy Amerika materigi	103
5.21. Geografik oʻrni, oʻrganilishi, geologik tuzilishi, foydali qazilmalari, relyefi	103
5.22. Iqlimi va ichki suvlari	107
5.23. Amaliy mashgʻulot	111
5.24. Janubiy Amerika tabiat zonalari va balandlik mintaqalari.....	112
5.25. Tabiiy geografik oʻlkalari. Aholisi va uning tabiatga taʼsiri	116
Shimoliy Amerika materigi	120
5.26. Geografik oʻrni, oʻrganilishi, geologik tuzilishi, foydali qazilmalari, relyefi	120
5.27. Shimoliy Amerika iqlimi va ichki suvlari	124
5.28. Shimoliy Amerikaning tabiat zonalari va balandlik mintaqalari	129
5.29. Amaliy mashgʻulot	132
5.30. Tabiiy geografik oʻlkalari va aholisining tabiatga taʼsiri	134
5.31. Shimoliy Muz okeani.....	138
5.32. Umumlashtiruvchi dars.....	141
Yevrosiyo materigi	143
5.33. Yevrosiyoning geografik oʻrni, oʻrganilishi.....	143
5-34. Geologik tuzilishi, foydali qazilmalari. Relyefi	147
5.35. Yevrosiyo iqlimi	151
5.36. Yevrosiyoning iqlim mintaqalari	154
5.37. Yevrosiyoning ichki suvlari	156
5.38. Amaliy mashgʻulot	159
5.39. Yevrosiyoning tabiat zonalari.....	160
5.40. Yevrosiyo aholisi va uning tabiatga taʼsiri	164
5.41. Yevrosiyo hududining tabiiy geografik oʻlkalarga boʻlinishi	165
5.42. Amaliy mashgʻulot	167
5.43. Umumlashtiruvchi dars.....	168
Ilovalar	170
Glossariy	174

SO‘ZBOSHI

Aziz o‘quvchilar! Siz bu yildan boshlab yangi fan — **Geografiyani** o‘rganishni boshlaysiz. Mazkur fan sizning Yer tabiati haqidagi bilimlaringizni yanada mustahkamlaydi. Yer yuzidagi yirik suvlik va quruqliklar — materiklar va okeanlar, ularning qismlari tabiati, ularda sodir bo‘layotgan o‘zgarishlar bilan tanishtiradi. Ushbu darslikni o‘qish orqali siz materiklar va okeanlarni o‘rgangan sayyohlarning faoliyati, turli materiklar iqlimi, suvlari, tabiat zonalari, okeanlar va ularning yirik qismlari — dengizlar, qo‘ltiq va bo‘g‘izlar tabiati bilan yaqindan tanishasiz. Ularni bilish, tahlil qila olish esa yurtimiz tabiatida kuzatilayotgan o‘zgarishlarni tushunishingizda, ularni tahlil qilish orqali kelajakda Yer yuzi va mamlakatimiz tabiatida sodir bo‘lishi mumkin bo‘lgan ekologik va geoekologik muammolarning oldini olishga tayyorgarlik ko‘rishda sizga yo‘lboshchi bo‘ladi.

Bolalar! Siz kelajak tadqiqotchilarisiz! Tabiatda sodir bo‘ladigan jarayonlarni puxta o‘rganib, ularni tahlil qilish sizdagi tadqiqotchilik ko‘nikmalarining mustahkamlanishiga xizmat qiladi.

Darslik beshta bobdan iborat. Birinchi bobda geografiya fani va uning tarmoqlari, qadimgi va hozirgi zamon geografik tadqiqotlari, ularning mazmun-mohiyati, zamonaviy geografik tadqiqotlarining asosiy yo‘nalishlari bilan tanishasiz.

Ikkinchi bobda geografiyaning “ikkinchi tili” hisoblangan geografik xaritalar, ularning turlari va xaritalardan foydalanish, geografik koordinatalar,

ulardan kundalik hayotda foydalanish masalalari bilan tanishasiz.

Darslikning uchinchi bobi geografik qobiq, uning tuzilishi va xususiyatlari, geografik qobiqning rivojlanish bosqichlari haqidagi qiziqarli ma‘lumotlarni o‘zida jamlagan. Uni o‘rganish orqali siz sayyoramiz — Yer tabiatining hozirgi holati qanday rivojlangani to‘g‘risida tasavvurga ega bo‘lasiz.

To‘rtinchi bobni o‘rganish orqali siz sayyoramiz iqlimini mo‘tadillashtirib, quruqlikni suv bilan ta‘minlashda qatnashuvchi Dunyo okeani, dengizlar, ulardagi suvning xususiyatlari va materiklar tabiati shakllanishida okeanlarning ahamiyati haqida bilib olasiz.

Darslikning beshinchi bobida har bir materik va okeanning o‘rganilishi, materiklarning geografik o‘rni va o‘ziga xos xususiyatlari, geologik tuzilishi, iqlimi, ichki suvlari, tuproqlari, o‘simlik va hayvonot dunyosi, landshaftlari va materik tabiatiga insonning ta‘siri, buning natijasida yuzaga kelayotgan ekologik muammolar va ularni bartaraf etishning geografik asoslarini o‘rganasiz.

Mazkur darslikni puxta o‘rganing, savollarga erinmay javob bering, qiziqarli ma‘lumotlarni eslab qoling. Bular sizni kelajakda zamonaviy bilimlarni tezroq egallashingizga yordam beradi. Ilm cho‘qqilarini zabt etishga shoshiling, aziz o‘quvchilar!

I BOB. KIRISH

1.1. Geografiya fani haqida tushuncha

Geografiya, geograf, tabiiy geografiya, tabiatni muhofaza qilish, tabiat boyliklari, materiklar va okeanlar tabiiy geografiyasi.

1. Geografiya fani haqida qanday tasavvurga egasiz? Sizningcha, u nimani o'rganadi?
2. Geografik bilimlar nima uchun zarur deb o'ylaysiz?

Eratosfen

Geografiya va uning tarmoqlari haqida tushuncha. Geografiya juda qadimgi fan. Miloddan avvalgi III asrda yunon olimi Eratosfen "**Geografika**" nomli kitob yozib, ushbu fanga asos solgan. Yunoncha "ge" — Yer, "grafo" — yozaman degan ma'noni bildiradi. Demak, "geografiya" so'zi "yerni tasvirlab yozaman", "yerning tasviri" degan ma'nolarni anglatadi.

Geografiyaning o'rganish obyekti — geografik qobiq. U Yer sayyorasining o'ziga xos qobig'i. Bu haqida siz keyingi mavzularda batafsil o'rganishingiz mumkin.

Geografiya Yer yuzining tabiati, aholisi, uning xo'jaligini, insonning tabiatdan foydalanish va uni muhofaza qilish masalalarini o'rganadigan fandır. Geografiya bilan shug'ullanadigan kishilar **geograflar** deb ataladi.

Uzoq vaqtgacha geograflar Yer yuzi tabiati, aholisi va ayrim hududlarning xo'jaligini tasvirlab yozish bilan shug'ullandilar. Geograf-sayyohlar yangi yerlarni, dengiz va okeanlarni kashf qildilar. Biroq Yer yuzini tasvirlash, sayyoramizning kattaligini aniqlash, xaritasini tuzish uchun bir necha ming yillar kerak bo'ldi.

Geografiya fani rivojlanib borgani sari unda bir qancha tarmoqlar shakllandi. (1-rasm)

Tabiiy geografiyani o'rganishning ahamiyati. Tabiiy geografiya Yer yuzi tabiatining holati, uning o'zgarishi, ro'y beradigan tabiat hodisalarini, tabiatdan foydalanganda nimalarga e'tibor berish zarurligini o'rganadi. Shuning uchun Siz, aziz o'quvchilar, tabiiy geografiyani puxta o'rganishga harakat qiling.

Inson yashashi uchun zarur bo'lgan hamma narsani — havo va suvni, oziq-ovqat va foydali qazilmalarni tabiatdan oladi. U uy-joylar, zavodlar, shaharlar quradi, konlarni ochadi, g'alla, paxta va boshqa ekinlar ekadi, bog'lar bunyod etadi, chorva mollarini boqadi. Tabiat boyliklaridan unumli foydalanish, uni avaylab-asrash uchun geografiya fanini yaxshi bilish zarur.

Tabiiy geografiya Yer yuzi yoki uning biror joyi tabiatiga ta'rif berish bilan chegaralanmaydi. Tabiiy geografiya sayyoramiz tabiati xilmaxilligining sabablarini tushuntiradi. Masalan, cho'l zonalarida yog'ingarchilikning kam,

tog'li hududlarda esa, aksincha, ko'p bo'lishini; tog'lar ustida jazirama yozda ham qor erimay yotishini; ayrim joylarda yil bo'yi ob-havo bir xil — issiq bo'lishini; boshqa hududlarda esa to'rt fasl aniq almashinib turishini tushuntirib beradi.

1-rasm. Geografiya fani va uning tarmoqlari

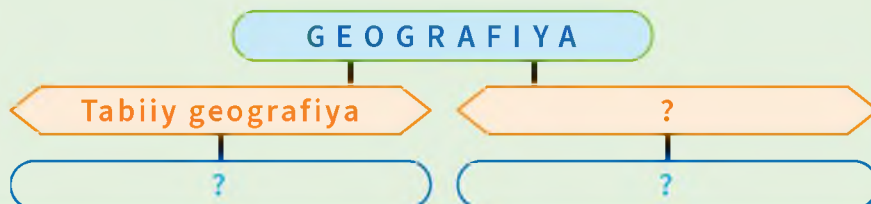
Shuningdek, tabiat “kambag'allashib” ketmasligi, ifloslanmasligi, yerlarni sho'r bosib, tuproq unumdorligi pasaymasligi, daryolar qurib qolmasligi uchun tabiatdan, uning boyliklaridan qanday foydalanish kerak, qanday ishlarni amalga oshirish zarur, degan savollarga ham javob beradi.

Siz 7-sinfda tabiiy geografiyaning juda muhim bo'limi — **“Materiklar va okeanlar tabiiy geografiyasi”**ni o'rganasiz. “Materiklar va okeanlar tabiiy geografiyasi” sizni Yer yuzining tabiati, unda quruqlik va suvlikning taqsimlanishi, har bir materikning geografik o'rni, relyefi, iqlimi, suvlari, tabiat zonalari, materiklar aholisining tabiatga ta'siri va uning oqibatlari, okeanlarning o'ziga xos xususiyatlari va okean oqimlarining materiklar tabiatiga ta'siri, uning natijasida vujudga kelgan landshaftlar, ulardan oqilona foydalanish yo'llari bilan tanishtiradi.

Savol va topshiriqlar

- 1 Tabiiy geografiyani o'rganish hayotda qanday muammolarga yechim topishda yordam beradi?
- 2 Geografiya nimani o'rganishi haqida oila a'zolaringiz bilan fikr almashing va xulosalaringizni daftarda qayd eting.
- 3 Geografiya fanining tarmoqlari haqida ma'lumot to'plang va quyidagi sxemani to'ldirishga urinib ko'ring.

1.2. Geografik kashfiyotlar va hozirgi zamon geografiyasi

Geografik kashfiyotlar, materik, qit'a, ekspeditsiya, geografik tadqiqotlar, sun'iy yo'l dosh, geografik axborot tizimlari.

1. Odamlar qadimda Yerni qanday tasavvur qilganlar?
2. Yerni turli hayvonlar ko'tarib turadi, degan fikrga qanday qaraysiz? Shunday bo'lishi mumkinmi?

Inson hayoti tabiat bilan bog'liq bo'lgani uchun kishilar qadim zamonlardan oq o'zlari yashaydigan joy tabiatini yaxshi bilishga harakat qilganlar. Keyinchalik qayiq, yelkanli kemalar yasab, dengizlarda suzgan, yangi yerlarni kashf qilganlar. Borgan joylari tabiatini, odamlarning yashash tarzini tasvirlab yozganlar. O'zlari yashaydigan joyning hamda borgan yerlarining eng sodda xaritalarini chizganlar. Shu yo'l bilan geografik ma'lumotlar to'plana borgan. Savdo aloqalarining o'sishi, harbiy yurishlar, uzoq o'lkalarga sayohatlar Yer haqidagi bilimlarning ko'payishiga yordam bergan.

Miloddan avvalgi 3-asrda qadimgi yunon olimi Eratosfen Yerning kattaligini ancha aniq hisoblagan. U dunyoning dastlabki xaritalaridan birini tuzgan. Uning xaritasida Janubiy Yevropa, Shimoliy Afrika va Osiyoning g'arbiy qismlari tasvirlangan (2-rasm). Bu xaritaga nisbatan ancha mukammalroq xaritani milodiy 2-asrda Ptolemey tuzgan (3-rasm). Unda Yevropa va Osiyoning katta qismi hamda Afrikaning shimoli tasvirlangan.

2-rasm. Miloddan avvalgi III asrda Eratosfen tuzgan dunyo xaritasi.

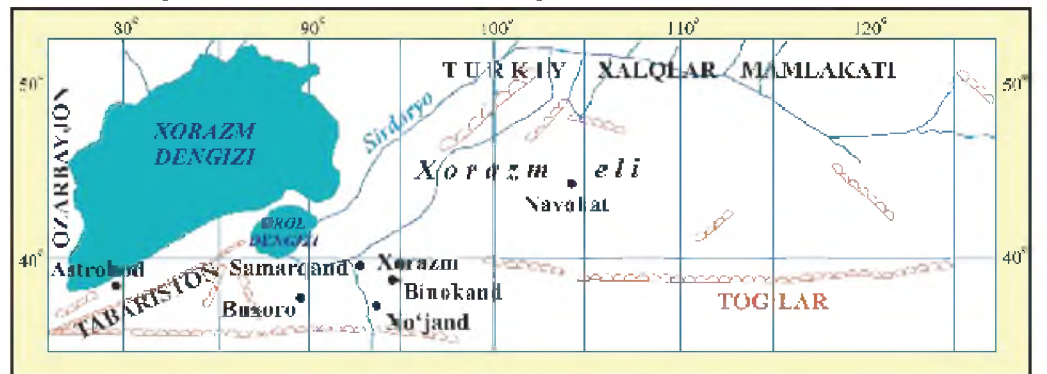

3-rasm. Milodiy II asrda Ptolemey tuzgan dunyo xaritasi.

Bizning bobokalon olimlarimizdan Muhammad Xorazmiy, Abu Rayhon Beruniy, Nosir Xisrav, Mahmud Koshg'ariylar ham geografiyaning rivojiga katta hissa qo'shgan va dunyo xaritalarini tuzgan (4-rasm).

Klavdiy Ptolemey

4-rasm. Muhammad Xorazmiyning "O'rta Osiyo va unga yondosh yerlar xaritasi".

Muhammad Xorazmiy "Surat ul-Arz" — "Yerning tasviri" nomli kitob yozgan. Abu Rayhon Beruniy Yerning o'sha vaqtdagi eng mukammal modeli — Shimoliy yarimshar globusini yasagan va asarlarida Yer sharining narigi tomonida ham quruqlik borligi haqida yozib qoldirgan, dunyo xaritasini tuzgan (5-rasm).

Mahmud Koshg'ariy "Devonu lug'atit turk" asarida ko'plab geografik joy nomlari va atamalarga izoh yozgan, dunyo xartasini ishlagan.

O'rtaosiyolik Nosir Xisrav Janubi-g'arbiy Osiyo va Shimoli-sharqiy Afrikaga sayohat qilib, juda ko'p geografik ma'lumotlar to'plagan. Yetti yil davom etgan ikkita sayohatida 15 ming kilometr dan ortiq yo'lni bosib o'tgan (6-rasm).

Zahiriddin Muhammad Bobur "Boburnoma" kitobida Farg'ona vodiysi, Afg'oniston, Hindiston tabiati, joy nomlari haqida ko'plab muhim ma'lumotlar yozib qoldirgan.

Materiklar va okeanlarning kashf etilishida dengizchi hamda sayyohlarning xizmatlari juda katta bo'lgan.

1492-yilda **Xristofor Kolumb** boshchiligidagi ekspeditsiya Hindistonga dengiz orqali yo'l topish maqsadida Ispaniyadan g'arbgacha tomonga kemada suzib ketadi. U Atlantika okeanini kesib o'tib, Amerika qirg'oqlariga yetib bordi. To'rt marta uyushtirgan sayohati davomida u Amerika qit'asini kashf qildi. Yangi qit'aga 1499–1504-yillarda Janubiy Amerikaning shimoliy qismini o'rgangan Amerigo Vespucci nomi berilgan. Portugaliyalik **Vasko da Gama** 1498-yilda kemalarda Afrikani aylanib, Hindistonga bordi.

5-rasm. Beruniyning dunyo xartasi.

Nosir Xisrav

6-rasm. Nosir Xisrav sayohati (H. Hasanov tomonidan tuzilgan).

Muhammad Xorazmiy

1519–1522-yillarda **Fernan Magellan** boshchiligidagi ispanlar ekspeditsiyasi kemalarda dunyoni g'arbdan sharqqa aylanib chiqdi. Tinch okeanni kesib o'tdi. Natijada Yerning sharsimonligi isbotlandi, Yer yuzining katta qismi suv bilan qoplangani aniqlandi.

1605-yilda **Yanszon** Yer sharining janubiy yarimsharidagi quruqlik — Avstraliya materigini kashf etdi.

"Boburnoma" asaridan mamlakatimiz tabiatiga oid ma'lumotlarni toping va ularni hozirgi holat bilan taqqoslang.

Hamidulla Hasanov

Toshkent globusi.

Hamidulla Hasanov rahbarligida 1984-yilda ulkan globus yasalgan bo'lib, uning balandligi 2,5 metr, diametri 2 metr. Og'irligi 490 kilogramm bo'lgan mazkur globus "Toshkent globusi", "Relyefli globus", "Hamidulla Hasanov globusi" degan nomlar bilan mashhur.

Bu globus Mirzo Ulug'bek nomidagi O'zbekiston Milliy universitetining Geografiya va tabiiy resurslar fakultetida saqlanadi.

1820-yilning yanvarida **F. Bellingsgauzen** va **M. Lazarev** eng uzoqda joylashgan, muzlar bilan qoplanib yotgan Antarktida materigini kashf etishdi.

O'zbek geograflaridan **Hamidulla Hasanov** ko'plab materiklarga sayohat qilgan, sayohatlari davomida ekvatorni ikki marta kesib o'tgan. Shu sababli H. Hasanov *O'zbek Magellani* nomini olgan. O'rtaosiyolik allomalarning geografik merosini chuqur tahlil qilib, "*O'rtaosiyolik geograf va sayyohlar*", "*Sayyoh olimlar*", "*Ekvatoridan o'tganda*", "*Qiziqarli geografiya*", "*Yer tili*", "*Geografik nomlar siri*", "*Arktika markazida*", "*Al-Xorazmiy geografiyasi*", "*Bobur — sayyoh va tabiatshunos*" kabi bir qancha asarlar yozgan.

Hozir Yer yuzida aniqlanmagan, xaritaga tushirilmagan joy qolmagan. Biroq Yer yuzi tabiatining barcha xususiyatlarini, ayrim tabiiy hodisalarni, ularning sabab va oqibatlarini olimlar yetarlicha tushuntirib berganlari yo'q. Shuning uchun geograf olimlar Yer yuzasini, ayniqsa, global iqlim o'zgarishlari natijasida tabiatda kuzatilayotgan holatlarni, cho'llar maydoni kengayishini, tog' muzliklari va daryo suvlarining kamayib borayotganligini mukammal o'rganmoqdalar.

Hozirgi vaqtda geograflar o'z tadqiqotlarida Yerning sun'iy yo'ldoshlaridan olingan kosmik suratlardan, raqamli xaritalar va geografik axborot tizimlaridan keng foydalanmoqdalar. Bunday tadqiqot natijalari kundalik hayotda muhim ahamiyatga ega.

Savol va topshiriqlar

- 1 Eratosfen, Ptoleme, Xorazmiy va Beruniy tuzgan xaritalarini taqqoslang. Ularning o'xshash va farqli jihatlarini yozing.
- 2 Geografik bilimlarning rivojlanishi va xaritalarning mukammallashib borishi orasida qanday bog'liqlik bor? Geografik bilimlarning kengayishi xaritalarda qanday aks etgan? Bu haqida do'stlaringiz bilan muhokama qiling va xulosalaringizni daftarga qayd eting.
- 3 Quyida berilgan rasmda qaysi sayyohning sayohat yo'li tasvirlanganligini mavzu matnidan foydalanib aniqlang. Bu sayohat nimani isbotladi?

vab-saytimiz: Zokirjon.com

Zokirjon.com vab-sayti orqali o'zingiz uchun kerakli ma'lumotlarni yuklab oling.

Zokirjon Admin bilan

90-530-68-66, 91-397-77-37 nomerga telegram orqali bog'lanishingiz yoki nza456, nza445 izlab telegramdan yozishingiz so'raladi.

Telegramda murojaatingizga o'z vaqtida javob beriladi.

7-sinf geografiya darsligini to'liq holda olish uchun telegramdan yozing.

Telegram kanalimiz:

@Maktablar_uchun_hujjatlar

To'lov uchun: HUMO 9860230104973329

Plastik egasi Nabiyev Zokirjon

DIQQAT!!!

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.
To'liq holda olganingizdan so'ng:
Faqat o'zingiz uchun foydalaning.
Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.
Internet orqali vab-saytlarga joylamang.

Kanal va gruppalariga tarqatmang.

OMONATGA

HIYONAT QILMANG.

Bizni hizmatdan foydalanib qulay imkoniyatga ega bo'ling!

Bizda maktablar uchun quydagi hujjatlar mavjud

- 1. 1-11-Sinflar uchun sinf soati ish reja va konspektlari**
- 2. 1-11-Sinflar uchun barcha fanlardan to'garak hujjatlari**
- 3. Sinf rahbar hujjatlari**
- 4. Metodbirlashma hujjatlari**
- 5. Ustama hujjatlari**
- 6. 1-11-Sinflar uchun barcha fanlardan konspektlar**
- 7. 1-11-Sinflar uchun Ish rejalar (Taqvim mavzu rejalar)**
- 8. Darsliklarning elektron varianti**
- 9. Maktab ish hujjatlari**
- 10. Direktor ish hujjatlari**
- 11. MMIBDO' ish hujjatlari**
- 12. O'IBDO' ish hujjatlari**
- 13. Psixolog hujjatlari**
- 14. Xotin-qizlar qo'mitasi ish hujjatlari**
- 15. Kutubxona mudirasi ish hujjatlari**
- 16. Besh tashabbus hujjatlari**
- 17. Ochiq dars ishlanmalar, taqdimotlar, slaydlar**